

BAITEREK

«ДАМУ»
КӘСІПКЕРЛІКТІ
ДАМУ ҚОРЫ

ҚР ЖЕҢІЛ ӨНЕРКӘСІБІН ТАЛДАУ

Құрылым, динамика, сауда, инвестициялар
және бизнесті қолдау

2026

Сала

Әртүрлі шикізат түрлерінен жаппай тұтыну тауарларын өндіретін мамандандырылған кіші салалардың жиынтығы.

Негізгі ерекшелігі — капитал айналымының жылдамдығы және жоғары әлеуметтік маңыздылығы.

Тоқыма өнеркәсібі

Шикізатты бастапқы өңдеу (мақта, жүн), жіп иіру, тоқу, маталар мен трикотаж жаймаларын әрлеу.

Тігін өнеркәсібі

Дайын киім, ішкіімдік трикотаж, бас киімдер мен мата және жаймадан жасалған аксессуарлар өндіру.

Былғары-аяқ киім өнеркәсібі

Теріні илеу және өңдеу, чемодандар, сөмкелер, ер-тұрман бұйымдары және барлық аяқ киім түрлерін өндіру.

Техникалық тоқыма

Тоқылмаған материалдар, геотекстиль, агротекстиль, медициналық бұйымдар және арнайы киім өндіру.

~28 000
Салада жұмыспен
қамтылғандар

0.09%
ҚР ЖІӨ-дегі үлесі

97%
Құрылымдағы ШОБ үлесі

Қосылған құнды қалыптастыру құрылымы

01 КЕЗЕҢ: ШИКІЗАТ UPSTREAM

- Мақта өсіру, табиғи жүн өндіру
- Синтетикалық талшықтар мен жіптер өндіру
- ІҚМ және ҰҚМ терілерін дайындау (былғары шикізаты)

Қосылған құн төмен. Шикізат экспорты.

02 КЕЗЕҢ: ӨҢДЕУ MIDSTREAM

- Иіру, мата тоқу, трикотаж жаймаларын тоқу
- Маталарды бояу, әрлеу және аппреттеу
- Теріні илеу, жартылай фабрикаттар (wet blue) өндіру

Орташа маржиналдылық. ҚР-да өндірістік қуат тапшылығы.

03 КЕЗЕҢ: ӨНІМ DOWNSTREAM

- Дайын киім және үй тоқыма бұйымдарын тігу
- Аяқ киім және былғары галантерея өндіру
- Дизайн, брендинг, бөлшек сауда және дистрибуция

Жоғары қосылған құн. Импорттың негізгі бөлігі.

САЛА ПАРАДОКСЫ

Қазақстан Upstream сегментінде елеулі шикізат базасына (мақта, жүн, тері) ие, алайда оларды шикізат түрінде экспорттап, кейін жоғары қосылған құны бар дайын өнімді (Downstream сегменті) импорттайды, осылайша терең өңдеу кезеңіндегі әлеуетті пайданы жоғалтады.

Нарық көлемі (2025)

\$1,84 трлн

↑ +4.2% ж/ж өсім

Болжам (CAGR 2025-30)

5.8%

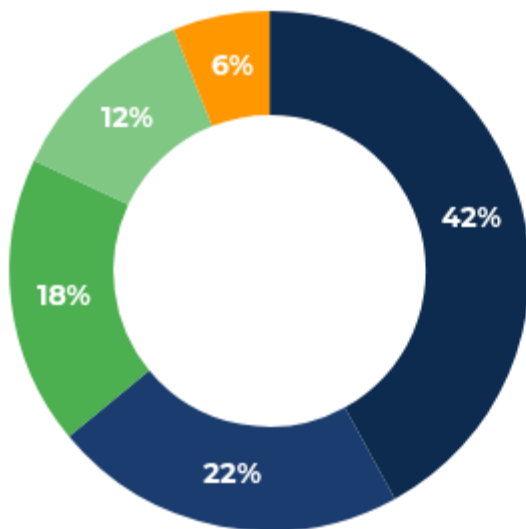
↗ Тұрақты өсім

Азияның өндірістегі үлесі

>60%

🌐 Жаһандық хаб

Әлемдік нарықтың сегменттер бойынша құрылымы

Киім

Үй тоқыма бұйымдары

Техникалық тоқыма

Аяқ киім

Былғары және аксессуарлар

👑 Өндіруші топ-5 ел

CN

Қытай

Әлемдік фабрика

#1

BD

Бангладеш

Тоқыма хабы

#2

VN

Вьетнам

Аяқ киім және киім

#3

IN

Үндістан

Мақта және маталар

#4

TR

Түркия

Сапа және дизайн

#5

EU

Еуроодақ

Техникалық тоқыма

Ниша

Нарық жоғары бәсекелестікпен және өндіріс орталықтарының еңбек құны төмен елдерге ауысуымен сипатталады, ал дизайн мен технологиялар дамыған елдерде шоғырланған.

ҚР нарығының көлемі (2025)

\$4,27 млрд

↑ Сұраныстың қарқынды өсуі

Отандық өнім үлесі

5,5%

⚠ Өте төмен үлес

ЖІӨ-дегі үлесі

0,09%

🌐 Әлемдік деңгейден төмен (~2%)

Нарық көлемінің динамикасы (2020-2024), млрд \$

ИМПОРТ ПАРАДОКСЫ

Ішкі тұтынудың өсуі мен шикізат базасының болуына қарамастан, нарық негізінен импорт есебінен өсуде. Дайын өнімді тұтыну өндірісті жергіліктендіру қарқынынан жылдамырақ артып, сыртқы жеткізілімдерге тәуелділікті күшейтеді.

Өндіріс көлемі (2025)

259,5 млрд ₸

✓ Рекордтық көрсеткіш

Өткен жылға өсім

+22,6%

↑ Айтарлықтай жеделдеу

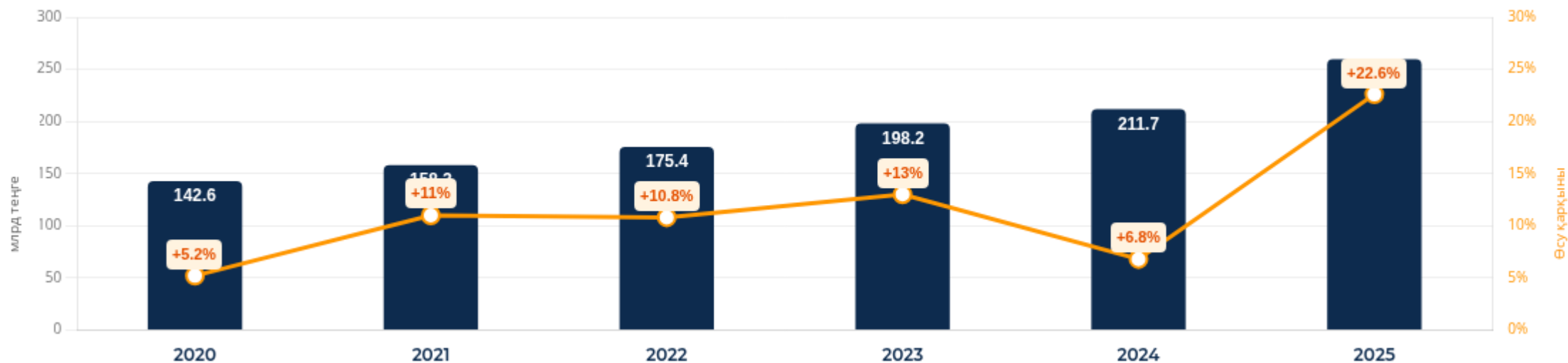
2020 жыл деңгейіне өсім

+82,0%

≡ Ұзақмерзімді тренд

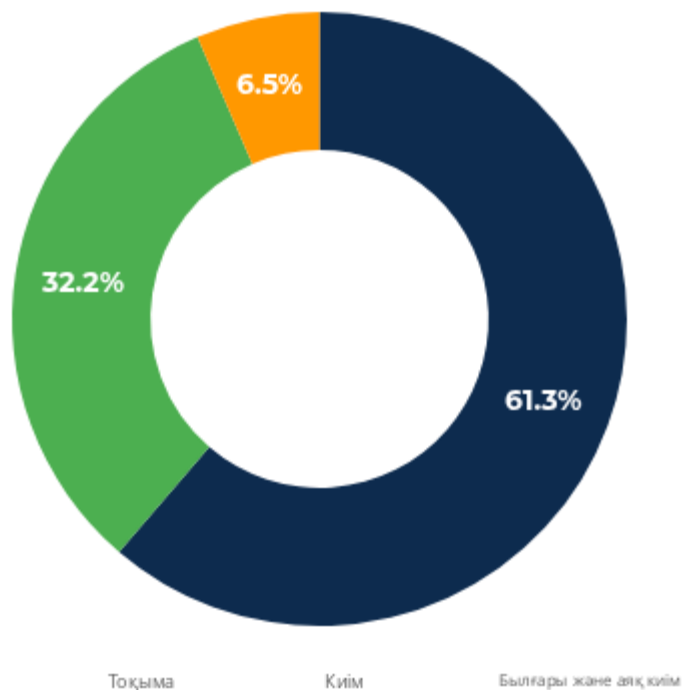
Өндіріс көлемі мен өсу қарқынының динамикасы (2020–2025)

● Өнім шығару көлемі (млрд ₸) — Өсу қарқыны (%)

Өсім жаңа қуаттардың іске қосылуы, арнайы киімге мемлекеттік тапсырыстың ұлғаюы және келісімшарттық өндірістің (тігін өнеркәсібі) дамуы есебінен қамтамасыз етілді.

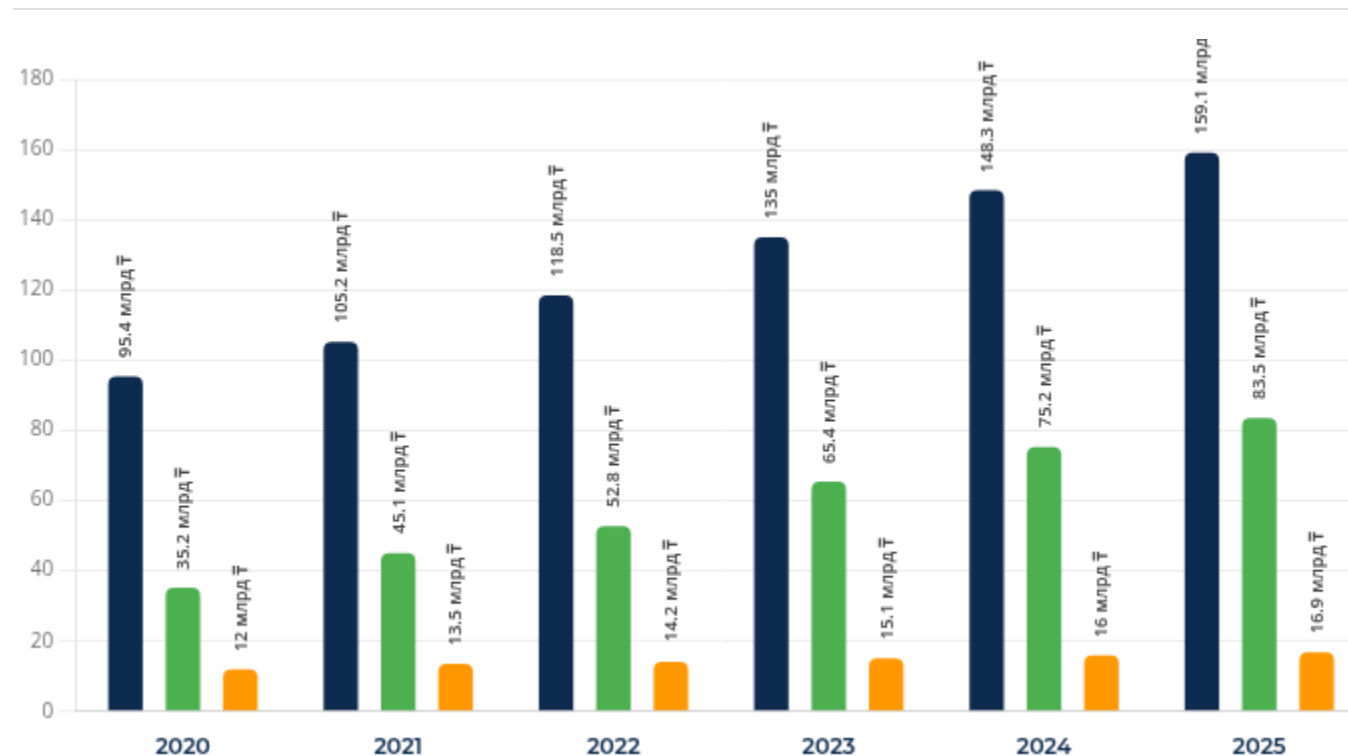
Сегменттердің үлесі (2025)

Сегменттер динамикасы (2020–2025)

Млрд теңге

● Тоқыма ● Киім ● Былғары және аяқ киім

Тоқыма базасы

Тоқыма нарықтың 61,3%-ын құрап, шикізаттық негізді қамтамасыз етеді, алайда қосылған құнды арттыру үшін терең өңдеуді қажет етеді.

Өсу драйвері

Киім өндірісі (32,2%) арнайы киімге мемлекеттік тапсырыс пен жергілікті брендтердің дамуы арқасында ең жоғары өсім динамикасын көрсетеді.

Нарықтағы импорт үлесі

94-95%

❗ Критикалық тәуелділік

Отандық өндіріс үлесі

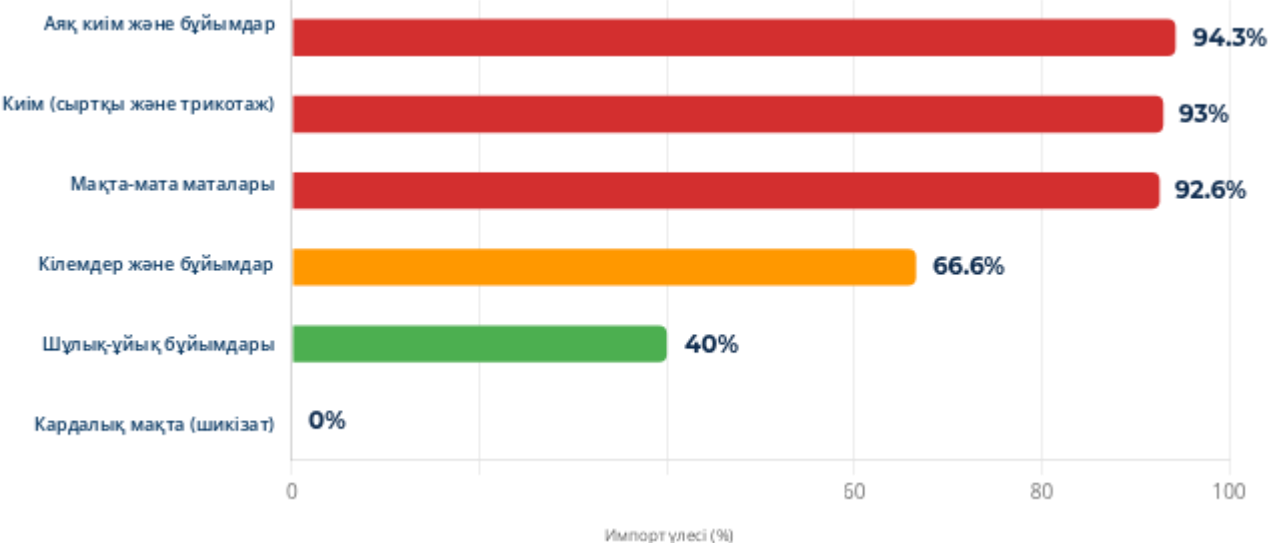
~5-6%

🌱 Өсу әлеуеті

Негізгі санаттар бойынша импорт үлесі

● Жоғары (>90%) ● Орташа (40-90%) ● Төмен (<40%)

**Құрылымдық
теңгерімсіздік
САЛА ПАРАДОКСЫ**

Ішкі сұраныс жоғары болғанына қарамастан, қосылған құны жоғары сегменттерде (киім, үй тоқыма бұйымдары) нарықты шетелдік өнім дерлік толық қамтып отыр.

Отандық өндірушілер тар нишаларда (шұлық, арнайы киім) және шикізаттық жартылай фабрикаттарда бәсекеге қабілетті, бірақ дайын өнімнің жаппай сегментінде бәсекеде ұтылады.

Тізбектегі алшақтық: шикізат экспортқа кетіп, дайын тауар түрінде үстеме бағамен қайта оралады.

Экспорт көлемі (2024)

\$218 млн

↑ +14% 2023 жылға қарағанда

2020 жыл деңгейіне өсім

×3,6 есе

Тұрақты тренд

CAGR (2020-2024)

37,8%

Жоғары динамика

Жеңіл өнеркәсіп өнімдері экспортының динамикасы (2020–2024)

Киім

+2%

Тұрақты сұраныс

Тоқыма

+26%

Өсу драйвері (мақта)

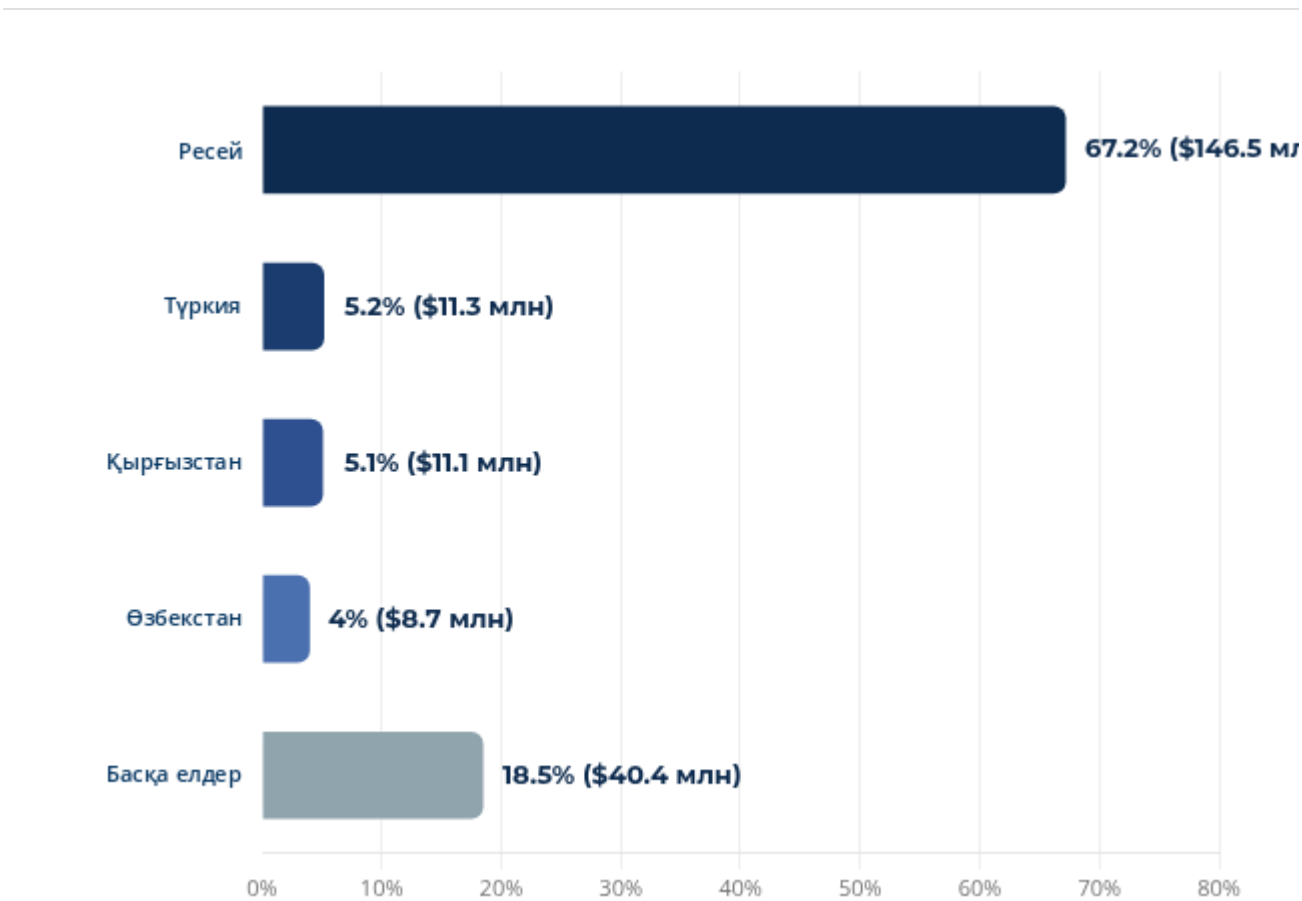

Былғары
және аяқ киім

+31%

Белсенді даму

🌐 **Топ-5 экспорттық нарық (2024)**

Жоғары шоғырлану

Экспорт құрылымы Ресей Федерациясының нарығына критикалық тәуелділікпен сипатталады: барлық жеткізілім көлемінің 2/3-тен астамы осы нарыққа тиесілі. Бұл сұраныс ауытқуы немесе логистикалық шектеулер кезінде тәуекелдер туғызады.

Ресей үлесі: 67,2% (\$146 млн)

Өсу нүктелері

Түркия мен Орталық Азия елдеріне жеткізілімдер артып келеді. Диверсификация үшін ЕАЭО және таяу шетел нарықтарында сұранысқа ие техникалық тоқыма мен арнайы киім сегменттерінің әлеуеті ең жоғары.

Әлеует: ЕАЭО + Орталық Азия

Кәсіпорындар саны

1 411

✓ Белсенді субъектілер

Шағын бизнестің үлесі

97%

👥 Саланың негізі

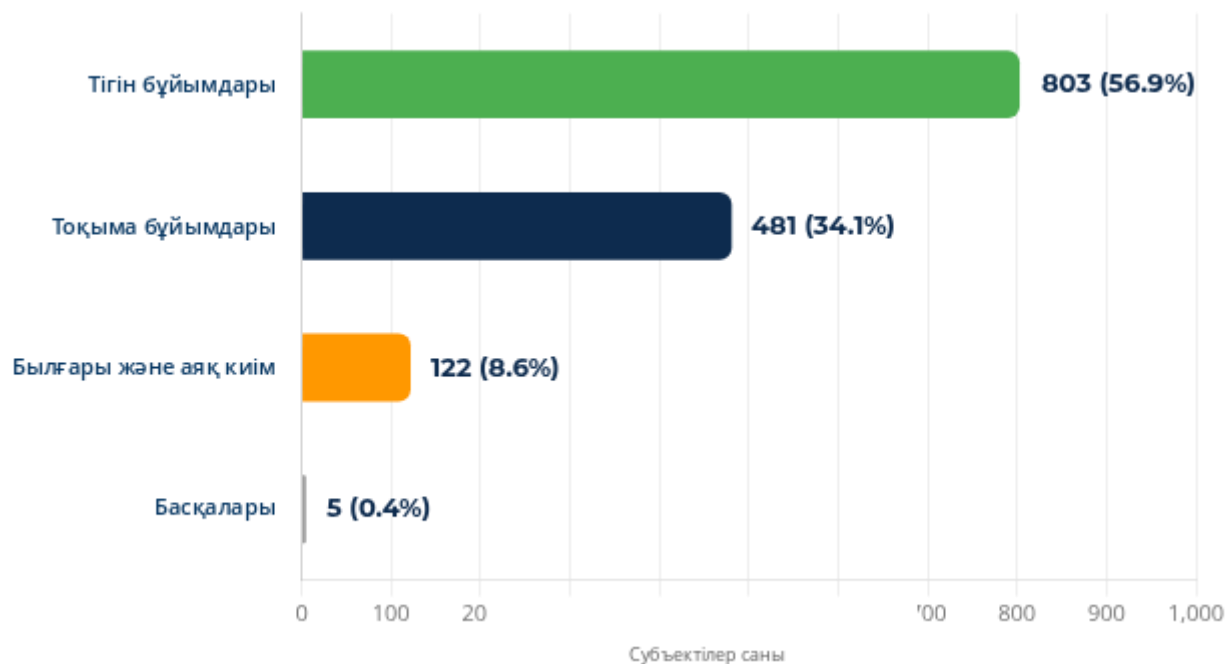
Саладағы жұмыспен қамту

~28 000

👤 Әйелдер еңбегінің жоғары үлесі

Кәсіпорындардың қызмет түрлері бойынша құрылымы

Саланың негізгі ойыншылары

Azala Textile / Azala Cotton

Тоқыма

Толық циклді ең ірі мақта кластері (Шымкент). Иірімжіп, мата және төсек-орын жабдықтарын өндіру.

ПТК «КазЛегПром-Алматы»

Киім және аяқ киім

Ірі тігін-аяқ киім фабрикасы. Арнайы киім, аяқ киім, күштік құрылымдарға арналған киім-кешек өндіреді.

MIMIORIKI / Textiline

Киім (бренд)

Балалар киімі мен корпоративтік форманың жетекші өндірушісі.

Инвестициялық жобалар (2025)

9

► Іске асырылу сатысында

Инвестициялар көлемі

Т12,4 млрд

↑ Капитал ағыны

Жұмыс орындары

~600

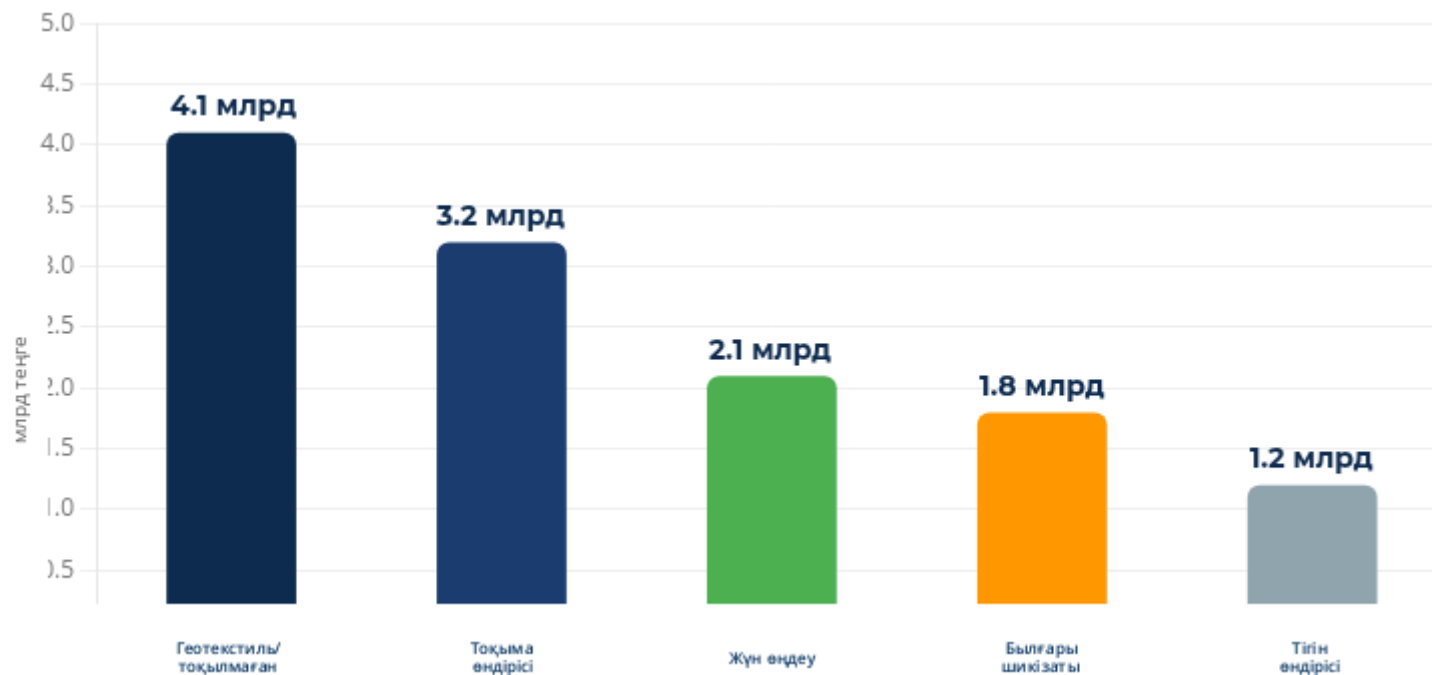
📁 Жаңа жұмыспен қамту

Шығындарды өтеу

до 40%

✓ Мемлекеттік ынталандырулар

Инвестициялардың негізгі бағыттары (млрд теңге)

Мемлекеттік қолдау шаралары

Жеңілдетілген қаржыландыру

Өнеркәсіпті дамыту қоры және «Даму» қорының бағдарламалары арқылы 6%-бен несиелеу.

АЭА инфрақұрылымы

Салықтық преференциялар (0% КТС, жер салығы) және «Оңтүстік» АЭА-дағы дайын инфрақұрылым.

Оффтейк-келісімшарттар

Самұрық-Қазына арқылы кепілді сатып алу және ірі жер қойнауын пайдаланушылар үшін өндірісті жергіліктендіру.

Импорт көлемі (2025)

\$4,05 млрд

↑ +13% өткен жылға қарағанда

Нарықтағы импорт үлесі

94,5%

❗ Критикалық деңгей

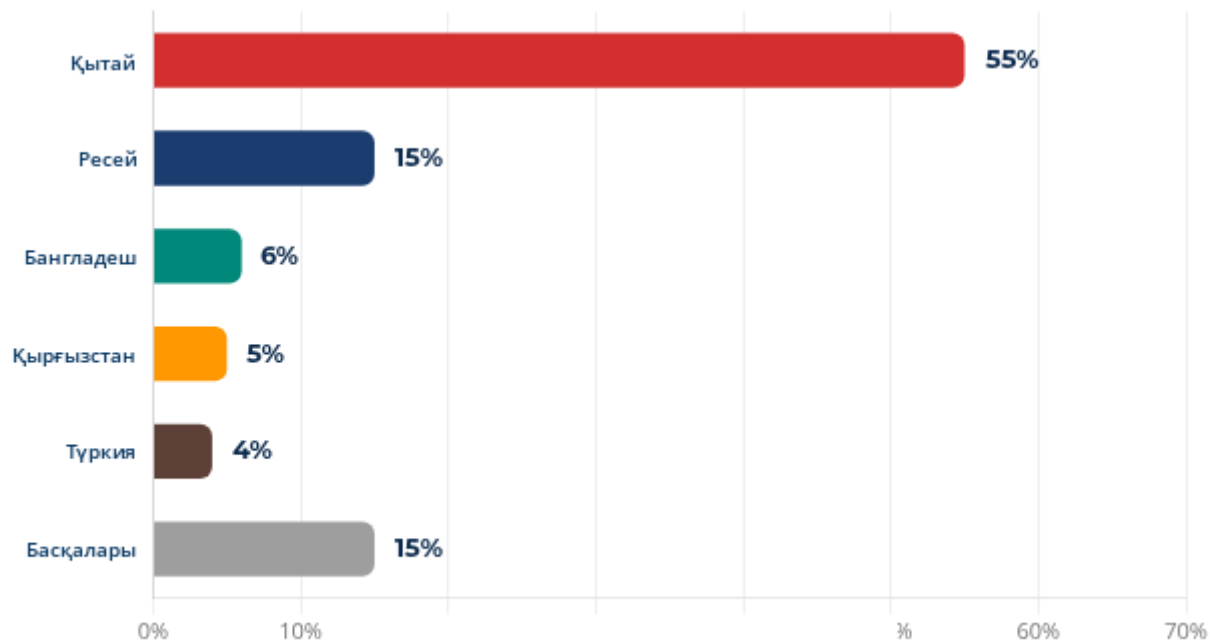
Негізгі жеткізуші

Қытай

٪ Нарықтың жартысынан астамы

🌐 Импорттаушы топ елдер (жалпы көлемнен, %)

Жалпы импорт көлеміндегі үлес

Қытай факторы

Импорт құрылымында Қытайдың (55%) басымдығы азық-түлік және өнеркәсіптік қауіпсіздік үшін стратегиялық тәуекелдер туғызады. Дайын өнімнің (киім, аяқ киім) арзан импорты жергілікті брендтердің дамуын тежейді.

Синтетикалық маталар мен фурнитура сегменттерінде тәуелділік күшейеді, мұнда ҚХР үлесі 80%-ға жетеді.

Киім және тоқыма: негізгі ағын Азиядан

Техникалық маталар: ЕО мен Түркияға тәуелділік

Саланың жүйелік сын-қатерлері

Салық жүктемесі
ҚҚС-тың жоғары мөлшерлемесі ЕАЭО елдерінен келетін импортпен салыстырғанда бәсекеге қабілеттілікті төмендетеді. **12%**

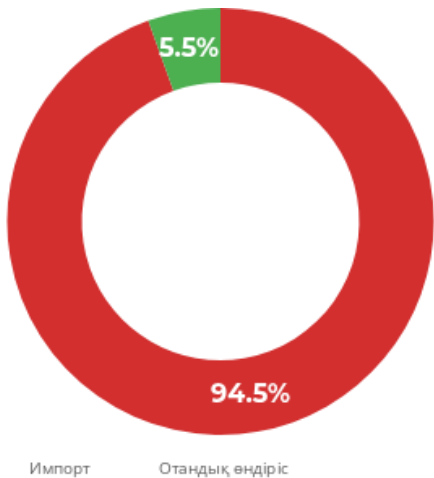
Ұзақ өндірістік цикл
Шикізат сатып алудан дайын өнімді өткізуге дейін айналым қаражатының ұзақ мерзімге байланып қалуы. **6-9 ай**

Кәсіпорындар ауқымы
Микро және шағын бизнестің басымдығы арзан несиелер мен мемлекеттік сатып алуға қолжетімділікті шектейді. **97%**

Сұр импорт және контрафакт
Баждар мен салықтарды төлемей өнімді заңсыз әкелу нарықтағы бағаны демпингілейді. **Жоғары**

Терең өңдеудің болмауы
Маталар мен дайын былғары өндірудің орнына шикізатты (мақта, тері) экспорттау. **Шикізат**

Нарық құрылымы: Импорт vs Жергілікті өнім

Тиімділіктің салыстырмалы көрсеткіштері

Көрсеткіш	Мәні	Мәртебе
Импорт үлесі	94.5%	Сындарлы
Қуаттардың жүктемесі	~40-50%	Төмен
Негізгі қорлардың тозуы	>60%	Жоғары
Рентабельділік	8-12%	Орташа

Жеңілдетілген несиелеу

- 3 145 жоба
57,1 млрд теңге

Мөлшерлемені субсидиялау

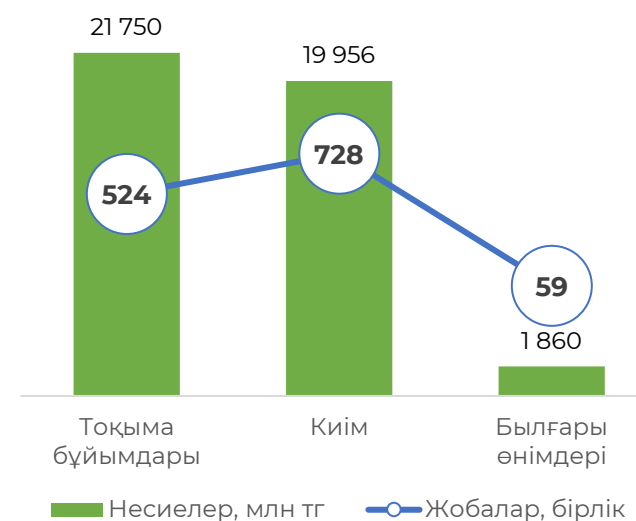
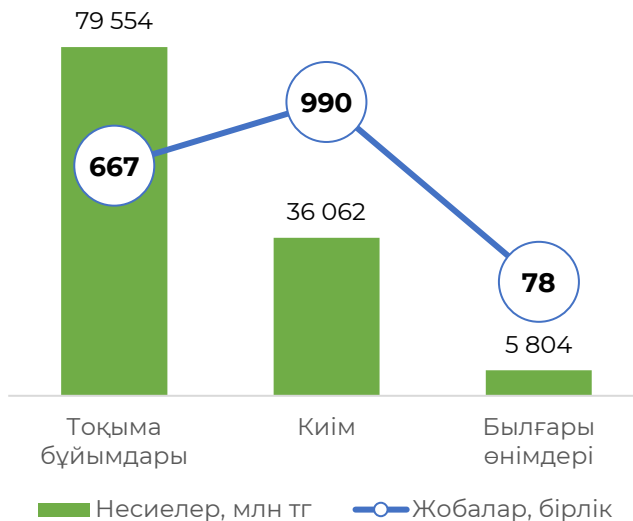
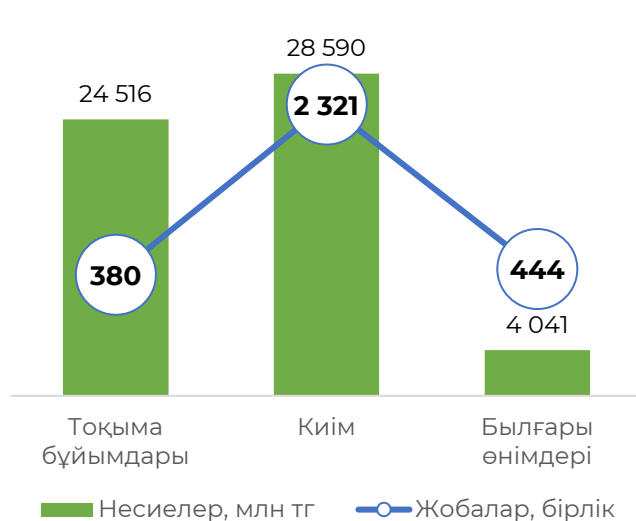
- 1 735 жоба
121,4 млрд теңге

Несиелерге кепілдік беру

- 1 311 жоба
43,6 млрд теңге

Қолдау көрсетілген жобалардың салалық құрылымы

Қор қолдауымен іске асырылған жобалар

ЖШС «АДИЛИ ТЕКСТИЛЬ»

Маталарға инновациялық басып
шығару

Басшы: Әділ
Ә.Ә.
Алматы қ.

Жоба туралы

Өндірістік үй-жайды ателье форматында ашу. Заманауи технологияларды пайдаланып табиғи маталарға инновациялық басып шығару өндірісі.

Ерекшеліктері мен жетістіктері

Өндіріс экологиялық сипатта, электр энергиясы мен суды барынша аз тұтынады, бұл тұрақты даму қағидаттарына сәйкес келеді.

Осы өндіріс базасында жоғары сапалы үй және балалар тоқыма бұйымдарының дайын өнімін тігу желісі іске қосылды.

Табиғи маталарға инновациялық басып шығару технологияларын пайдалану бірегей дизайнер жасауға және ассортиментті кеңейтуге мүмкіндік береді.

Бағдарлама

ЕКП

Несие
мақсаты

Субсидиялау, кепілдік беру

Қолдау сомасы

190 млн ₸

Қор қолдауымен іске асырылған жобалар

Бағдарлама

ЭПВ

Несие
мақсаты

Тігін цехын ұйымдастыру

Қолдау сомасы

1 000 млн ₸

ЖШС «ПК «АГФ групп»

Үй тоқыма бұйымдары

Басшы: Насырова
Г.М.
Шымкент қ.

Жоба
туралы

Төсек-орын жабдықтарын жиынтықпен және жеке бұйымдар түрінде өндіру. Өндірістік қуатты кеңейту үшін жаңа заманауи тігін цехын ұйымдастыру.

Ерекшеліктері мен жетістіктері

ЖШС «ПК АГФ Групп» — Қазақстандағы үй тоқыма бұйымдарының ең ірі өндірушісі, сала көшбасшысы.

Компания тігін өндірісі саласында 7 жылдан астам табысты жұмыс істеп келеді, үнемі дамып, ассортиментін кеңейтуде.

Өнімнің жоғары сапасы және заманауи стандарттар мен трендтерге сай төсек-орын жабдықтарының кең ассортименті.

Өндіріс көлемі (2025)

259,5 млрд ₸

↑ +22,6% ж/ж

Өнім экспорты

\$218 млн

↑ +14% ж/ж

Белсенді кәсіпорындар

1 411

🏢 97% ШОБ

2020 жылға өсім

+82%

📈 Динамика

✅ Стратегиялық трансформация: Мәселе → Шешім

Отандық өнім үлесі 5,5%

→ 15-20%-ға дейін өсіру

Импорт 94-95%

→ Белсенді импорт алмастыру

Шикізат экспорты

→ Терең өңдеу

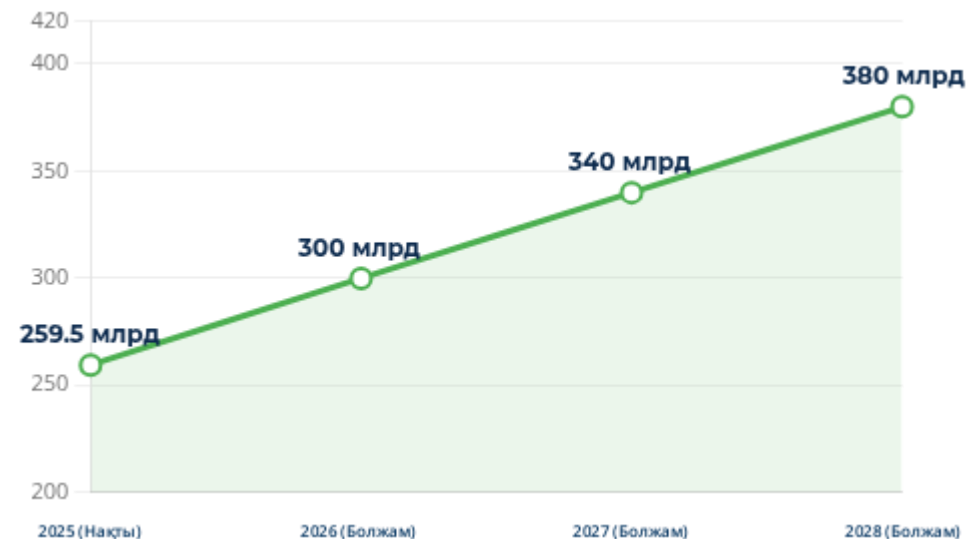
Салықтық жүктеме (ҚҚС)

→ 5 жылға босату

97% шағын кәсіпорындар

→ Кластерлер құру

📈 Өндіріс өсімінің болжамы (2025-2028)

«Даму» қорының рөлі

Қолжетімді қаржыландыру және кластерлік бастамаларды қолдау арқылы жергіліктендіруді ауқымдау.

🏠 Өсу үшін әріптестік